

UZASADNIENIE

W pozwie złożonym w dniu 3 listopada 2015 r. A. M. i M. M., reprezentowani przez pełnomocnika będącego adwokatem, wniesli o solidarne zasądzenie od pozwanego (...) Bank (...) S.A. z siedzibą w W. kwoty 1.320,15 zł wraz z odsetkami w wysokości ustawowej od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, z tytułu odszkodowania za nienależyte wykonanie łączącej strony umowy kredytu. Ponadto, powodowie wniesli o solidarne zasądzenie na ich rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu wskazano, że powodów (konsumentów) oraz pozwanego (bank) łączyła umowa kredytu budowlano-hipotecznego o nr (...), której integralną część stanowiły „Zasady promocji cenowej produktów hipotecznych – Promocja Bezpieczne 0%”. Na tej podstawie powodowie zobowiązani byli zasilać swój rachunek bankowy kwotą 5.000 zł miesięcznie, aby utrzymać warunki promocji, do której przystąpili. Promocja gwarantowała powodom utrzymanie marży kredytu w wysokości 1.40%. Wskazano również, że zgodnie z § 3 ust. 3 zasad (...), o wystąpieniu naruszenia uczestników któregośkolwiek z warunków skorzystania z (...) wskazanych § 2 Bank zawiadomi uczestników, przesyłając jednocześnie harmonogram spłat uwzględniający aktualną wysokość marży. Następnie, w dniu 2 stycznia 2015 r. powodowie otrzymali pismo od pozwanego, w którym poinformowano ich o wynikach przeprowadzonego monitoringu warunków (...), tj. o niewypełnieniu przez powodów zobowiązania w postaci comiesięcznego zasilania rachunku i możliwości przywrócenia przez pozwanego marży określonej w umowie. Powodowie podnieśli, iż wraz z rzezonym pismem pozwany nie przesłał im żadnego harmonogramu uwzględniającego aktualną wysokość marży kredytu. Powodowie chcąc wyjaśnić tę kwestię, zwrócili się pisemnie do pozwanego z prośbą o wyjaśnienie wcześniejszego pisma pozwanego. Pozwany nie ustosunkował się w żaden sposób do pisma powodów. Dopiero w dniu 5 marca 2015 r., tj. po 3 miesiącach od powiadomienia o powstałym naruszeniu zasad (...), pozwany przesłał powodom harmonogram nr 21, zawierający oświadczenie w zakresie oprocentowania kredytu na okres od kwietnia do września 2015 r., uwzględniający promocyjne zasady oprocentowania w wysokości 1,438000%. Harmonogram tej nie zawierał jednak podwyższonej marży, co zdaniem powodów przemawiało za tym, że mimo wskazanego uchybienia w wykonaniu warunków (...), pozwany potwierdził dalsze istnienie promocyjne warunków kredytu udzielonego powodom. Tym niemniej, w dniu 5 maja 2015 r. pozwany pobrał z rachunku bankowego powodów kwotę 248,44 euro tytułem spłaty kapitału kredytu oraz kwotę 251,40 euro tytułem spłaty odsetek umownych, za miesiąc maj 2015 r., co daje łączną kwotę 499,84 euro. Zdaniem powodów, kwota ta uwzględniała wyższe – tj. poza promocją, oprocentowanie marży kredytu, mimo tego, że pozwany nie zmienił warunków promocji, zgodnie z wyżej przytoczonym § 3 ust. 3 zasad (...). W rezultacie, pismem z dnia 30 czerwca 2015 r. powodowie poinformowali pozwanego, że przesłanie im harmonogramu nr 21 utrzymującego promocyjne zasady spłaty kredytu, już po powstaniu stanu ewentualnego naruszenia warunków (...), traktują jako oświadczenie woli złożone przez Bank w przedmiocie utrzymania (...), które dotarło do powodów i zostało przez nich zaakceptowane w świetle art. 60 k.c. Jednocześnie, powodowie zwrócili się do pozwanego z reklamacją w związku z nienależnie pobraną kwotą raty kredytu w wysokości uwzględniającej inne oprocentowanie niż wskazane w obowiązującym stronie harmonogramie nr 21, wydanego na podstawie zasad (...). Dopiero w odpowiedzi na reklamację pozwany poinformował powodów o fakcie niewywiązania się przez nich z warunków (...) w miesiącach: wrzesień 2012 r., maj 2013 r., lipiec 2013 r., listopad 2013 r., grudzień 2013 r. oraz styczeń 2014 r. i luty 2014 r., a nadto wskazał, że warunki (...) zostały cofnięte. Powodowie zarzucili również, że pozwany sprzecznie z wiążącą strony umowy kredytu przekazał powodom obejmujący niepromocyjne warunki spłaty kredytu regulamin nr 23 z dnia 5 czerwca 2015 r., przy czym powodowie wskazali, że regulamin nr 22 nigdy nie został im doręczony. Uwzględniając powyższy stan rzeczy powodowie doszli do przekonania, że na gruncie łączącej strony stosunku umownego pozwany nienależycie wykonał swoje zobowiązanie wskutek czego powodowie ponieśli szkodę. Powodowie domagają się odszkodowania w wysokości 1.320,15 zł, będącej uszczerbkiem majątkowym jaki powodowie ponieśli w związku z różnicą w wysokości oprocentowania kredytu oferowanego powodom na warunkach (...) oraz na zasadach nieobjętych Promocją. Na warunkach (...), zgodnie z harmonogramem nr 21 marża wynosiła 1,43800%, co dawało powodom wartość całej raty kredytu w wysokości 445,28 euro miesięcznie. Obecnie zaś stawka oprocentowania została podwyższona przez

pozwanego zgodnie z harmonogramem do 2,187000%, co daje miesięczną ratę kredytu w wysokości 496,26 euro. W ciągu 6 miesięcy pobierania przez pozwanego nienależnej mu marży średnio w kwocie 51,65 euro, łączna szkoda powodów wyniosła 310,66 euro. Zdaniem powodów, takie postępowanie pozwanego jest także niewspółmierne do naruszenia powodów. Rzekome uchybienie w zasilaniu rachunku przez powodów nastąpiło w wypadku 7 z dotychczasowych 49 miesięcy trwania umowy, przy czym cały okres spłaty kredytu wynosi 420 miesięcy.

(pozew – k. 1-10)

W piśmie z dnia 26 listopada 2015 r. powodowie wnieśli o wydanie przeciwko pozwanemu nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym uwzględniającego żądanie solidarnego zasądzenia na ich rzecz od pozwanego kwoty 310,66 euro wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz zasądzenia kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

(pismo powodów z dnia 26.11.2015 r. – k. 98-99)

W odpowiedzi na pozew (...) Bank (...) S.A. z siedzibą w W., reprezentowany przez pełnomocnika będącego radcą prawnym, wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie na swoją rzecz od powodów kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

Ustosunkowując się do wywiedzionego roszczenia, pozwany w pierwszej kolejności przyznał, iż strony procesu łączyła umowa kredytu wskazana w pozwie, do której zastosowanie miały zasady (...) o nazwie „Promocja Bezpieczne 0%”. Pozwany przyznał również, iż wskutek naruszenia przez powodów zasad (...), które polegało na braku comiesięcznego zasilania rachunku bankowego, przywrócił powodom marżę oprocentowania kredytu do poziomu pierwotnego określonego w umowie kredytu, tj. do 2,2% o czym także ich poinformował, zastrzegając, że mogą oni wykazać, że do naruszenia zasad (...) faktycznie nie doszło. O powyższych okolicznościach pozwany poinformował powodów w piśmie z dnia 2 stycznia 2015 r. W ocenie pozwanego powodowie naruszyli warunki promocji poprzez niedokonanie zasilień rachunku bankowego w następujących miesiącach: wrzesień 2012 r., maj 2013 r., lipiec 2013 r., listopad 2013 r., grudzień 2013 r., styczeń 2014 r., luty 2014 r. Pozwany wskazał również, że w powodowie mają nieograniczony dostęp do bankowości internetowej, w ramach której pozwany udostępnia na bieżąco historię wykonywanych przez nich transakcji. Zdaniem pozwanego w dacie otrzymania jego pisma z dnia 2 stycznia 2015 r. powodowie mieli możliwość ustalenia, w którym miesiącu nie wykonali zasad (...), co potwierdza złożony przez nich wydruk z bankowości internetowej, z których wynika, że w ww. miesiącach nie wykonano wystarczającej liczby transakcji, które dawałyby łączne zasilenie rachunku bankowego na kwotę minimum 5.000 zł. Pozwany zarzucił, że warunki przywrócenia marży z umowy kredytu zostały jasno i klarownie opisane w zasadach (...). Przywrócenie to zostało uzależnione wyłącznie od powodów i sposobu w jaki wykonywali oni swe obowiązki opisane w zasadach (...). Powodowie nie przedstawili również żadnych nowych informacji czy też wyjaśnień, które uzasadniałyby twierdzenie, że nie naruszyli oni zasad promocji. Stanowisko zajmowane przez pozwanego po doręczeniu mu pisma powodów z dnia 3 marca 2015 r. wskazuje na to, że harmonogram nr 21 nie jest oświadczeniem woli pozwanego, na podstawie którego utrzymał on marżę wynikającą z zasad (...). W piśmie z dnia 14 lipca 2015 r. pozwany poinformował powodów, że przesłanie im harmonogramu nr 21 wynikało wyłącznie ze zmiany obowiązywania stopy referencyjnej. Podkreślił przy tym, że powodowie wielokrotnie otrzymywali od pozwanego nowy harmonogram z tego właśnie powodu, na co wskazuje choćby numer obecnego harmonogramu. Kwestię tę reguluje § 15 ust. 1 oraz § 6 ust. 6 Regulaminu kredytów i pożyczek hipotecznych. Taka praktyka jest powszechna na rynku kredytów z uwagi na charakter harmonogramu, który nie jest traktowany jako oświadczenie woli, ale wyłącznie jako informacja. Harmonogram sam w sobie nie stanowi podstawy zmiany wysokości oprocentowania kredytu, która wynika z umowy oraz zasad (...).

(odpowiedź na pozew – k. 106-110)

W piśmie z dnia 22 marca 2016 r. powodowie wskazali, iż postanowienia umowy kredytu określające zasady utraty przez powodów możliwości korzystania z promocji i zapłaty marży kredytu w niższej kwocie są abuzywne w świetle art. 385¹ k.c. i nie mogą być stosowane przez pozwanego. Nie były one indywidualnie negocjowane przez powodów

występujących w stosunku umowy kredytu w roli konsumentów, nie dotyczą sformułowanych w sposób jednoznaczny głównych świadczeń stron, a nadto są one sprzeczne z dobrymi obyczajami i rażąco naruszają interesy powodów.

(pismo powodów z dnia 22.03.2016 r. – k. 141-150)

Do zamknięcia rozprawy strony podtrzymały swoje dotychczasowe stanowiska w sprawie.

Sąd uznał za ustalone następujące okoliczności:

W dniu 2 września 2011 r. powodowie A. M. i M. M. jako kredytobiorcy i pozwany Bank (...) S.A. zawarli umowę o kredyt budowlano – hipoteczny nr (...). Na podstawie tej umowy Bank udzielił kredytobiorcom kredytu w wysokości 599.444,65 zł indeksowanego do euro na budowę lokalu mieszkalnego na rynku pierwotnym. Strony w umowie kredytu uzgodniły, że marża kredytu wynosi 2,2% w stosunku rocznym i jest stała w całym okresie kredytowania, który wyniósł 420 miesięcy. Integralną część umowy stanowił Regulamin (§ 15 ust. 1).

(dowody: umowa - k. 14-26; regulamin – k. 126-131; potwierdzenie zawarcia umowy – k. 38).

Załącznikiem do umowy kredytu były Z. (...) Cenowej Produktów H. pod nazwą „Promocja Bezpieczne 0%”. Promocja trwała od 8 lipca 2011 r. do dnia 30 listopada 2011 r., przy czym pierwsze uruchomienie produktu hipotecznego objętego promocją musiało nastąpić w terminie do dnia 31 grudnia 2011 r. włącznie. Jednocześnie pozwany zastrzegł sobie prawo do zmiany zasad promocji w trakcie jej trwania oraz do zakończenia promocji przed ww. terminem bez podania przyczyny, z zachowaniem praw nabytych przez uczestnika – tj. powodów. W myśl § 2 załącznika Promocja dotyczyła osób fizycznych, które w okresie (...) złożyły wnioski m.in. o kredyt budowlano – hipoteczny oferowany przez pozwanego i uruchomiły Produkt H. w całości w walucie złotego polskiego przy czym minimalna wysokość Produktu H. wynosiła – w wypadku Produktu H. w złotym polskim – 500.000 zł oraz w wypadku Produktu H. w złotym polskim indeksowanym do euro – 150.000 zł. Warunkami obligatoryjnymi skorzystania z zasad (...) było złożenie wniosku o udzielenie Produktu H. oraz skorzystania z pakietu (...) lub (...). Powodowie skorzystali z pakietu (...) oraz z planu systematycznego oszczędzania (...). W celu skorzystania z (...), po uruchomieniu produktu hipotecznego, powodowie obowiązani byli zasilac swój rachunek bankowy kwotą minimum 5.000 zł albo utrzymywać w pozwanym Banku aktywów w wysokości minimum 50.000 zł przez minimalnie 5 lat od daty pierwszego uruchomienia Produktu H.. Pierwsze zasilenie miało nastąpić w okresie 30 dni od daty pierwszego uruchomienia Produktu H.. Podane kwoty oraz wysokości aktywów dotyczyły okresów miesięcznych i aktywów włącznie zgromadzonych na wszystkich rachunkach prowadzonych w ramach Pakietu lub produktów dystrybuowanych / oferowanych przez pozwany Bank. Aktywa te mogły być również zgromadzone jako równowartość podanych kwot w walucie obcej. Ponadto wymagane było od powodów złożenie dyspozycji uruchomienia Produktu H. jednorazowo lub w transzach – w złotych polskich. Jednorazowe uruchomienie Produktu H. lub każdej transzy w przypadku uruchomienia w transzach musiało nastąpić w walucie polskiego złotego.

(dowód: Z. (...) Bezpieczne 0% - k. 41-42)

Zgodnie z postanowieniami umowy, pod pojęciem „miesiąc” użytym w umowie kredytu budowlano – hipoteczny nr (...), rozumieć należało miesiąc kalendarzowy (§ 2 ust. 1 umowy).

(dowód: umowa - k. 14-26)

Powodowie spełnili wszelkie obligatoryjne wymogi do uruchomienia produktu hipotecznego w ramach Z. (...) Bezpieczne 0%. Powodowie w piśmie z dnia 26 września 2011 r., stanowiącym załącznik nr 2 do umowy, złożyli w pozwanym Banku dyspozycję uruchomienia kredytu/transzy kredytu. W rezultacie, w dniu 4 października 2011 r. pozwany Bank wypłacił powodom na ich rachunek bankowy I transzę kredytu w wysokości 566.594,65 zł, tj. uruchomił produkt hipoteczny. Jednocześnie pobrano kwotę 4.444,65 zł tytułem prowizji od umowy kredytu z dnia 02 września 2011 r. o nr (...).

(dowody: dyspozycja uruchomienia kredytu/transzy kredytu – k. 152-153; potwierdzenie transakcji z rachunku bankowego powodów – k. 154)

W związku z powyższym powodowie nabyli prawo do marży i prowizji określonych w Tabeli Załącznika Z. (...) Cenowej Produktów H. „Promocja Bezpieczne 0%” (wysokość marży i prowizji określonych w umowie produktu hipotecznego zostaje obniżona w całym okresie kredytowania, przy czym obniżka nie wymaga sporządzenia aneksu do umowy produktu hipotecznego). Wysokość marży obowiązująca powodów na podstawie Z. (...) wynosiła 0% w pierwszym okresie oraz 1,4% w pozostałym okresie. O wystąpieniu naruszenia przez powodów któregokolwiek z warunków korzystania z Z. (...) wskazanych w § 2 Załącznika Z. (...) Cenowej Produktów H. „Promocja Bezpieczne 0%”, pozwany Bank miał zawiadomić powodów, przesyłając jednocześnie harmonogram spłat uwzględniający aktualną wysokość marży (§ 3 ust. 3 Z. (...)). Reklamacje związane z Promocją powodowie mogli składać na piśmie w placówce pozwanego Banku osobiście lub za pośrednictwem poczty i winna ona zawierać imię, nazwisko, adres do korespondencji jak również opis podstaw reklamacji (§ 3 ust. 4 Z. (...)). O wyniku postępowania reklamacyjnego powodowie mieli zostać powiadomieni pisemnie w ciągu 14 dni od daty wpłynięcia reklamacji do pozwanego Banku. Decyzja pozwanego Banku w tym przedmiocie miała być ostateczna, co nie wyłączało praw powodów do dochodzenia swoich roszczeń na podstawie powszechnie obowiązujących przepisów prawa.

(dowód: Z. (...) Bezpieczne 0% - k. 41-42).

Pod treścią Z. (...) Cenowej Produktów H. „Promocja Bezpieczne 0%” powodowie złożyli swe oświadczenia, zgodnie z którymi byli świadomi i godzili się na to, że w przypadku naruszenia chociażby jednego warunku Z. (...), tracili oni prawa wynikające z (...), w wyniku czego pozwany Bank był uprawniony do podwyższenia marży produktu hipotecznego do poziomu wynikającego z umowy o kredyt budowlano – hipoteczny.

(dowód: Z. (...) k. 41-42)

W dacie, gdy pozwany Bank wypłacił powodom na ich rachunek bankowy I transzę kredytu w wysokości 566.594,65 zł i uruchomił tym samym produkt hipoteczny, tj. dniu 4 października 2011 r., powodowie wykonali transakcję bankową polegającą na przelaniu na rachunek bankowy dewelopera (...) S.A. w W. kwoty 562.150 zł tytułem ceny lokalu na podstawie umowy przedwstępnej nr (...). Od tego też dnia rozpoczął swój bieg termin 30 dni na zasilenie rachunku bankowego powodów kwotą 5.000,00 zł w ramach (...) Bezpieczne 0%, który upływał w dniu 3 listopada 2011 r. Data ta determinowała każdy kolejny termin, do którego powodowie winni byli zasilać swój rachunek bankowy odpowiednią kwotą pieniężną - tj. do każdego 3. dnia miesiąca kalendarzowego.

(dowody: potwierdzenie transakcji z rachunku bankowego powodów – k. 154; Z. (...) k. 41-42; umowa - k. 14-26)

W dniu 11 października 2011 r. powodowie zasilili swój rachunek bankowy kwotą 2.501 zł. Z kolei w dniu 28 października 2011 r. zasilili rachunek bankowy kwotą 2.600 zł.

(dowody: historia rachunku powodów od 01.10.2011 r. do 31.12.2011 r. – k. 95-96; Z. (...) k. 41-42)

Powodowie nie wypełnili warunku promocji, polegającego na obowiązku comiesięcznego zasilania ich rachunku bankowego kwotą minimum 5.000 zł w miesiącach: lipiec 2013 r., listopad 2013 r., grudzień 2013 r., styczeń 2014 r. oraz luty 2014 r. Powodowie nie utrzymywali również w pozwanym Banku aktywów w wysokości minimum 50.000 zł przez minimalnie 5 lat od daty pierwszego uruchomienia Produktu H.. W dniach 4 czerwca 2013 r., 17 czerwca 2013 r., 27 czerwca 2013 r. rachunek bankowy powodów został zasilony odpowiednio kwotami: 2.900 zł, 1.000 zł, 2.000 zł i 17,03 zł, przy czym każda z tych kwot pochodziła z rachunku należącego do powodów w pozwanym Banku prowadzonego w ramach jednego pakietu (oznaczone na wyciągu z rachunku bankowego jako przelew wewnętrzny przychodzący). Kolejno, w dniach 7 października 2013 r., 11 października 2013 r., 17 października 2013 r., 27 października 2013 r. i 28 października 2013 r. rachunek bankowy powodów został zasilony odpowiednio kwotami: 500 zł, 1.000 zł, 500 zł, 500 zł, 1.250 zł, zaś każda z tych kwot pochodziła z rachunku należącego do powodów w pozwanym Banku prowadzonego w ramach jednego pakietu (oznaczone na wyciągu z rachunku bankowego jako

przelew wewnętrzny przychodzący). W dniu 2 stycznia 2014 r. rachunek bankowy powodów został zasilony wyłącznie kwotą 2.100 zł. Kwota ta pochodziła z rachunku bankowego spoza pakietu. Wreszcie w dniach: 3 lutego 2014 r., 4 lutego 2014 r. i 3 marca 2014 r. rachunek bankowy powodów został zasilony kwotami: 2.100 zł, 500 zł i 2.100 zł, przy czym kwota 500 zł pochodziła z rachunku należącego do powodów w pozwanym Banku prowadzonego w ramach jednego pakietu (oznaczone na wyciągu z rachunku bankowego jako przelew wewnętrzny przychodzący).

(dowody: historia rachunku powodów od 01.10.2011 r. do 10.12.2014 r. – k. 74-96; Z. (...) k. 41-42)

Pismem z dnia 2 stycznia 2015 r. pozwany Bank poinformował powodów o niewypełnieniu przez nich warunku Z. (...) polegającego na comiesięcznym zasilaniu ich rachunku bankowego albo utrzymania aktywów zgodnie z Z. (...) oraz o skutku tego zaniechania polegającym na możliwości podwyższenia marży przez pozwany Bank do poziomu 2,2%. a także wezwał powodów do przedstawienia dokumentów wykazujących spełnienie warunków (...) w nieprzekraczalnym terminie do dnia 26 stycznia 2015 r. Nadto poinformował, że brak kontaktu lub brak dostarczenia dokumentów potwierdzających spełnienie ww. warunków (...) we wskazanym terminie skutkować będzie przywróceniem przez pozwany Bank marży oprocentowania kredytu powodów do poziomu zgodnego z umową oraz przesłaniem nowego harmonogramu spłat wraz z informacją o bieżącej wysokości raty.

(dowód: pismo pozwanego z dnia 02.01.2015 r. – k. 43)

Pismami z dnia 26 stycznia 2015 r. i dnia 16 lutego 2015 r. powodowie zwrócili się do pozwanego Banku o wydłużenie terminu na przedstawienie stosownej dokumentacji, o której mowa w piśmie Banku z dnia 2 stycznia 2015 r., mającej potwierdzać wywiązanie się przez nich z warunków (...).

(dowody: pismo powodów z dnia 26.01.2015 r. – k. 44; pismo powodów z dnia 16.02.2015 r. – k. 45)

W odpowiedzi na powyższe prośby pozwany Bank pocztą e-mail w dniu 24 lutego 2015 r. poinformował powodów, że niezbędnym do wydania wnioskowanej dokumentacji jest złożenie odpowiedniego i opłaconego wniosku na załączonym do rzeczony wiadomości formularzu. W rezultacie, dopiero w dniu 3 marca 2015 r. powodowie wnieśli o wydanie zaświadczenia dotyczącego spłaty kredytu.

(dowody: wydruk e-mail z dnia 24.02.2015 r. – k. 46; wniosek powodów z dnia 03.03.2015 r. – k. 47-48)

W dniu 5 marca 2015 r. pozwany Bank wygenerował harmonogram spłaty kredytu powodów o nr 21, zgodnie z którym oprocentowanie kredytu wynosiło 1,438%, zaś wysokość sześciu następnych rat kredytu wynosiła kwoty po 445,28 euro. Przedmiotowy harmonogram został przesłany powodom w dniu 9 marca 2015 r. Jednocześnie na dokumencie zamieszczono wzmiankę, iż z uwagi na zmienność stopy referencyjnej harmonogram zawiera sześć najbliższych terminów wymagalności raty kredytu, zaś sama zmiana oprocentowania powoduje wygenerowanie nowego harmonogramu.

(dowód: harmonogram nr 21 – k. 49)

W dniu 5 czerwca 2015 r. pozwany Bank wygenerował harmonogram spłaty kredytu powodów o nr 23, zgodnie z którym oprocentowanie kredytu wynosiło 2,187%, zaś wysokość sześciu następnych rat kredytu wynosiła kwotę po 496,26 euro. Przedmiotowy harmonogram został przesłany powodom w dniu 9 czerwca 2015 r. Także i w tym dokumencie zamieszczono wzmiankę, iż z uwagi na zmienność stopy referencyjnej harmonogram zawiera sześć najbliższych terminów wymagalności raty kredytu, zaś sama zmiana oprocentowania powoduje wygenerowanie nowego harmonogramu.

(dowód: harmonogram nr 23 – k. 63)

Pismem z dnia 30 czerwca 2015 r. powodowie poinformowali pozwany Bank, że otrzymali harmonogram nr 21 i przyjęli, że marża ich kredytu została utrzymana na warunkach (...). Oświadczyli również, że od dnia otrzymania

harmonogramu nr 21 powodowie wykonują swoje zobowiązania zgodnie z Z. (...), tj. dokonują comiesięcznego zasilania rachunku bankowego zgodnie z Z. (...).

(dowód: pismo powodów z dnia 30.06.2015 r. – k. 52-53)

W odpowiedzi na powyższe pismo pozwany Bank w dniu 14 lipca 2015 r. poinformował powodów o przywróceniu marży produktu hipotecznego do poziomu wynikającego z umowy o kredyt budowlano – hipoteczny. Było to skutkiem niewywiązania się przez powodów z warunków (...) wobec braku zasilania rachunku bankowego lub utrzymywania aktywów w miesiącach: wrzesień 2012 r., maj 2013 r., lipiec 2013 r., listopada 2013 r., grudzień 2013 r., styczeń 2014 r. i lutry 2014 r. Nadmienił również, że przesłane przez powodów dokumenty nie podważają decyzji Banku odnośnie pozostawienia marży na poziomie wynikających z Z. (...) oraz że nie ma podstaw do uznania reklamacji.

(dowód: pismo pozwanego z dnia 14.07.2015 r. – k. 60-62)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie powołanych dokumentów znajdujących się w aktach sprawy. Dokumenty te nie były kwestionowane przez żadną ze stron, a w ocenie Sądu nie było podstaw, by poddawać w wątpliwość okoliczności faktyczne wynikające z ich treści. Z uwagi na powyższe Sąd uznał, że dowody z tych dokumentów tworzą spójny, nie budzący wątpliwości w świetle wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego, a przez to w pełni zasługujący na wiarę materiał dowodowy.

Na rozprawie w dniu 21 kwietnia 2016 r. Sąd oddalił wnioski powodów o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z zeznań świadków T. D. i M. P.. W ocenie Sądu, przeprowadzenie powyższych dowodów byłoby zbędne dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy w świetle art. 227 k.p.c. Zaznaczyć bowiem należy, iż kwestie sporne w zakresie relacji powodów z bankiem zostały dostatecznie wyjaśnione za pomocą przedłożonych przez strony procesu dokumentów. W tym zakresie dowód z przesłuchania wzmiankowanych świadków był zbędny zgodnie z treścią art. 217 § 3 k.p.c. Pozostała część okoliczności, na jakie świadkowie mieli być przesłuchani nie dotyczyła w ogóle stosunku prawnego łączącego powodów i pozwanego, lecz sytuacji tychże świadków w stosunkach z pozwanym Bankiem. Okoliczności takie nie miały zaś znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy dotyczącej stosunku prawnego łączącego powodów i bank.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo okazało się bezzasadne.

Roszczenie powodów opierało się na założeniu nawiązania stosunku z pozwanym na podstawie dokumentu stanowiącego wygenerowany w dniu 5 marca 2015 r. harmonogram spłaty kredytu o nr 21. Powodowie przekonywali także, że wywiązali się z warunków (...). Nadto przed zamknięciem rozprawy powodowie podnieśli zarzut niewiążącego charakteru postanowienia umownego w świetle art. 385¹ k.c. w postaci § 1 ust. 2 Z. (...) Cenowej Produktów H. „Promocja Bezpieczne 0%”, stanowiących załącznik do umowy kredytowej powodów, w zakresie nieprecyzyjnego określenia czasu, w jakim powodowie mieli zasilać swój rachunek bankowy odpowiednią kwotą pieniężną.

Zawiązany pomiędzy stronami procesu stosunek prawny stanowi konglomerat obowiązków wynikających zarówno z umowy kredytu jak i Z. (...) stanowiących załącznik do umowy kredytu. Taka treść stosunku prawnego łączącego strony wynika z § 2 i § 3 ust. 3 Z. (...). Strony nie kwestionowały tego powiązania i jego skutków, wyrażających się tym, że w razie spełnienia warunku (...), po stronie powodów uprawnieniem do zapłaty marży w wysokości 1,4% a w razie braku jego spełnienia uprawnieniem pozwanego do pobierania marży zgodnie z umową kredytu w wysokości 2,2% w stosunku rocznym. Powyższa treść stosunku nakazuje przyjąć, że strony zastrzegły, że skutki danej czynności uzależnione zostaną od zdarzenia przyszłego niepewnego, a zatem doszło do zastrzeżenia warunku w znaczeniu prawnym. W sprawie strony określiły, że niższa od generalnie określonej w umowie marża uzależniona będzie m.in. od miesięcznego zasilania przez powodów ich rachunku bankowego kwotą minimum 5.000 zł albo utrzymywania przez nich w pozwanym Banku aktywów w wysokości minimum 50.000 zł przez minimalnie 5 lat od daty pierwszego uruchomienia kredytu hipotecznego. Pierwsze zasilenie miało nastąpić w okresie

30 dni od daty pierwszego uruchomienia kredytu hipotecznego. Podane kwoty oraz wysokości aktywów dotyczyły okresów miesięcznych i aktywów włącznie zgromadzonych na wszystkich rachunkach prowadzonych w ramach Pakietu lub produktów dystrybuowanych bądź oferowanych przez pozwanego. Skutek prawny, w postaci obniżenia wartości marży uzależniony był zatem od zachowania powodów stanowiącego niepewnego co do zajścia, spełniał zatem kryteria definicji warunku potestatywnego. Ustanie zatem skutków promocji wynikało z braku określonego zachowania po stronie powodów (nieziszczenia się warunku). Immanentną cechą warunku jest to, że jego zajście przekształca samoistnie dotychczasową treść istniejącego stosunku w inną, przewidzianą przez strony. Warunki promocji określały, że zmiana wysokości marży w razie niedochowania wymogów promocji następowało bez zmiany umowy, niejako automatycznie. Wbrew forsowanemu stanowisku pełnomocnika powodów, pozwany nie musiał wcale wypowiadać warunków (...) (k. 159). Ujawniała się tu omówiona wyżej charakterystyczna cecha warunku, samoistnie przekształcającego dotychczasową treść stosunku prawnego. Zastrzeżeniu tego warunku nie sprzeciwiała się właściwość umowy kredytu.

Z materiału dowodowego jednoznacznie wynika, iż powodowie nie wywiązali się z Z. (...) a zatem ustanie skutków promocji wywołane było wyłącznie ich zachowaniem (zaniechaniem) a nie jak twierdzono w pozwie - jednostronną decyzją pozwanego Banku. Powodowie nie wypełnili warunku promocji, polegającego na obowiązku comiesięcznego zasilania ich rachunku bankowego kwotą minimum 5.000 zł w miesiącach: lipiec 2013 r., listopad 2013 r., grudzień 2013 r., styczeń 2014 r. oraz luty 2014 r. Powodowie nie utrzymywali również w pozwanym Banku aktywów w wysokości minimum 50.000 zł przez minimalnie 5 lat od daty pierwszego uruchomienia Produktu H..

Wskazać przy tym należy, że twierdzenia powodów odnośnie braku wiedzy i informacji na temat daty uruchomienia ich kredytu hipotecznego okazały się gołosłowne. Warto zauważyć, iż w dacie, gdy pozwany wypłacił powodom na ich rachunek bankowy I transzę kredytu w wysokości 566.594,65 zł i uruchomił jednocześnie produkt hipoteczny, tj. dniu 4 października 2011 r. powodowie wykonali transakcję bankową polegającą na przelaniu na rachunek bankowy dewelopera (...) S.A. w W. kwoty 562.150,00 zł tytułem ceny lokalu na podstawie umowy przedwstępnej nr (...). Nadto powodowie mieli dostęp do bankowości internetowej (bezsporne) w związku z czym mogli na bieżąco śledzić historię swojego rachunku bankowego i tym samym dowiedzieć się, w którym dniu pozwany uruchomił ich kredyt hipoteczny. Domniemywać należy, że powodowie zwłaszcza na początku wnikliwie śledzili transakcje na swoim rachunku bankowym albowiem zależało im na jak najszybszym przelaniu środków pieniężnych uzyskanych z kredytu na rzecz dewelopera jako ceny nabycia kredytowanego lokalu mieszkalnego. Począwszy od następnego miesiąca powodowie mieli obowiązek w każdym miesiącu kalendarzowym zasilić swój rachunek kwotą przewidzianą w warunkach promocji pod rygorem ustania skutków prawnych porozumienia promocyjnego w zakresie obniżenia marży.

Ponadto zgodnie z Z. (...) w celach spełnienia warunku przewidzianego w promocji nie były istotne przesunięcia środków pieniężnych pomiędzy rachunkami należącymi do tego samego klienta pozwanego Banku prowadzonymi w ramach jednego pakietu (oznaczone na wyciągu z rachunku bankowego jako przelew wewnętrzny przychodzący). Takie jednak zasilenia miały miejsce w sprawie. Jak zostało to już przytoczone w ustaleniach faktycznych sprawy, powodowie uchybili ww. warunkowi w miesiącach: lipiec 2013 r., listopad 2013 r., grudzień 2013 r., styczeń 2014 r. oraz luty 2014 r. o czym świadczy przedłożona przez nich historia transakcji finansowych na rachunku bankowym prowadzonym przez pozwanego. Powyższe zachowanie powodów wywołało skutek prawny, w postaci ustania warunków (...) i samoistnego przekształcenia dotychczasowej treści istniejącego stosunku w inną, przewidzianą przez strony w umowie kredytu, tj. obciążeniem powodów stawką marży w wysokości 2,2% w skali roku. W tym stanie rzeczy zarzut powodów, jakoby wywiązali się oni z warunków (...), okazał się bezzasadny.

Głównym zarzutem był jednak zarzut nawiązania stosunku pomiędzy stronami na podstawie wygenerowanego w dniu 5 marca 2015 r. harmonogramu spłaty kredytu o nr 21. Jednak zarzut okazał się nietrafny. W ocenie Sądu powodowie nie mogą skutecznie powoływać się przedmiotowy dokument bowiem przedmiotowy harmonogram został przesłany powodom w dniu 9 marca 2015 r., a więc przed tym, jak strony ostatecznie wyjaśniły kwestię niewywiązania się przez powodów z warunków (...) a pozwany zaczął stosować wyższą stopę marży. Jednocześnie na dokumencie zamieszczono wzmiankę, iż z uwagi na zmienność stopy referencyjnej harmonogram zawiera sześć

najbliższych terminów wymagalności raty kredytu, zaś sama zmiana oprocentowania powoduje wygenerowanie nowego harmonogramu. Dostarczenie powodom harmonogramu było ewidentnie rutynowym działaniem Banku związanym właśnie ze zmianą stopy referencyjnej kredytu powodów. Dostarczony powodom harmonogram nr 21 pełnił w tym wypadku funkcję informacyjną, bowiem zawierał on szczegółową informację o wysokości rat kredytu. Harmonogram, zgodnie z § 8 ust. 3 regulaminu kredytu dostarczany był kredytobiorcom (powodom) po każdej zmianie stawki oprocentowania (k. 129). Taki dokument nie może być w żaden sposób poczytywany za oświadczenie woli pozwanego, jakoby warunki (...) nadal obowiązywały powodów. Zmiana stosunku prawnego wymaga zgodnej woli stron. O braku takiej woli ze strony pozwanego Banku świadczy choćby jego stanowisko procesowe w niniejszej sprawie i kwestionowanie przez niego faktu nawiązania stosunku na podstawie harmonogramu nr 21 w korespondencji pomiędzy stronami przed wszczęciem postępowania w sprawie (k. 60-62 i 124-125). Pozwany konsekwentnie od samego początku podtrzymywał, że powodowie naruszyli warunki (...) czym spowodowali uaktywnienie zapisów umowy kredytu w przedmiocie marży na poziomie 2,2%. Ponadto powodowie nie zaprzeczyli, iż do daty wygenerowania harmonogramu nr 21 wielokrotnie otrzymywali od pozwanego nowy harmonogram związany ze zmianą stopy referencyjnej kredytu, za czym przemawia także kolejny nr harmonogramów złożonych do akt sprawy. Wreszcie należało stwierdzić, że powodowie nie wykazali, iż oświadczenie w formie harmonogramu zostało złożone przez osobę umocowaną do reprezentowania pozwanego w ramach stosunku umowy kredytu nr (...) z dnia 2 września 2011 r., co uniemożliwia przyjęcie, aby doszło do skutecznego zawarcia czy też zmiany umowy w tym zakresie.

Za całkowicie irrelevantny dla rozstrzygnięcia sprawy należało uznać fakt, że wezwanie wraz z informacją o naruszeniach warunku (...) miało miejsce w dniu 2 stycznia 2015 r., a więc przeszło dwa lata od pierwszego naruszenia. Z terminem informacji o naruszeniu warunku promocji nie wiązał się żaden skutek, chociażby w postaci wygaśnięcia możliwości powoływania się przez bank na naruszenie promocji. Skutek prawny, w postaci obniżenia wartości marży uzależniony był wyłącznie od zachowania powodów - stanowiącego zaniechanie określonego zachowania po ich stronie - a nie od faktu terminowego poinformowania ich o naruszeniach. Należy przyznać rację pozwanemu, że takie opóźnienie nie wywołało również żadnych negatywnych skutków prawnych dla powodów, za wyjątkiem głównego skutku zastrzeżonego na wypadek nieziszczenia się warunku. Pozwany już w dniu 2 stycznia 2015 r. wraz z wezwaniem mógł wysłać powodom nowy harmonogram i dzięki temu otrzymywać już wcześniej wynagrodzenie w wysokości określonej warunkami kredytu, a nie nadal w wysokości określonej warunkami (...). W związku z tym, pomimo tego, że nie wynikało to bezpośrednio z zasad (...), wyznaczenie dodatkowego terminu dla powodów na przedstawienie wyjaśnień pozostawało w istocie w ich interesie. Skutkiem zaś udzielenia tego dodatkowego terminu był brak żądania przez pozwanego zapłaty podwyższonej marży już od stycznia 2015 r. lecz od zakończenia postępowania wyjaśniającego.

Przywołane argumenty sprawiają, że oparcie roszczenia na twierdzeniach o bezskuteczności wypowiedzenia umowy kredytu względnie nawiązania stosunku prawnego na warunkach sprzed naruszenia postanowień promocji okazało się bezzasadne.

Strony zawarły umowę o kredyt hipoteczny dla osób fizycznych w celu zakupu przez powodów lokalu mieszkalnego. Umowa o kredyt stanowiła w istocie przygotowany przez pozwanego gotowy produkt, a zatem musiała opierać się na zaproponowanym przez niego wzorcu umownym. Odnosiło się to również do Z. (...) związanych z umową kredytu. Przy tym w postępowaniu pozwany w zasadzie nie próbował wykazywać, aby wskazywane przez powodów jako abuzywne postanowienia łączącej strony umowy, miały być między stronami uzgodnione w sposób indywidualny (tj. przyjmowane w drodze negocjacji między stronami). Te elementy mieszczą analizowaną umowę w obrocie konsumenckim podlegającym ocenie przez pryzmat art. 385¹ § 1 k.c.

Stosownie do art. 69 ust. 1 Ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (t. j. Dz. U. z 2015 r., poz. 128 ze zm.) przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu. Obowiązkiem kredytobiorcy, zgodnie z przytoczonym

przepisem, jest zwrot kredytu wraz z odsetkami stanowiącymi wynagrodzenie banku za udostępnienie kredytobiorcy do dyspozycji sumy kredytu. Ten element umowy kredytu wskazuje, że jest ona umową odpłatną, jej odpłatność stanowi zaś jej istotną cechę typizującą, wyodrębniającą od innych umów, których przedmiotem jest udostępnienie sumy pieniężnej. Umowa kredytu jest umową nazwaną, której essentialia negotii określa przywołany przepis prawa bankowego. Dostrzegając konieczność wąskiej wykładni pojęcia postanowienie określające główne świadczenia stron na gruncie regulacji dotyczącej kontroli dozwolonego charakteru postanowień umownych w obrocie konsumenckim nie sposób znaleźć uzasadnienia dla poglądu, że postanowienie którego treść wpływa bezpośrednio na wartość stopy oprocentowania kredytu nie określa głównego świadczenia kredytobiorców. Jak wskazuje wyżej przeprowadzona analiza zastrzeżenie, zgodnie z którym wartość marży pozwanego Banku wynosiła 1,4% o ile powodowie spełnią określone w Z. (...) zastrzeżenie dotyczące sposobu zasilania ich rachunku bankowego kwotą minimum 5.000 zł miesięcznie albo utrzymywania przez nich w Banku aktywów w wysokości minimum 50.000 zł przez minimum 5 lat od daty pierwszego uruchomienia produktu hipotecznego, stanowiło warunek, którego nieziszczenie się wpływało bezpośrednio i samoistnie na wysokość oprocentowania kredytu, według marży o wysokości 2,2%. Treść warunku, którego skutkiem nieziszczenia się jest zmiana wysokości oprocentowania stanowiącego świadczenie główne stron umowy kredytu jest postanowieniem określającym główne świadczenia stron tej umowy w rozumieniu art. 385¹ § 1 k.c.

Postanowienie takie podlegało zatem kontroli określonej w powołanym przepisie wyłącznie w razie uznania go za sformułowane niejednoznacznie. W tym względzie powodowie zarzucali brak jednoznaczności, precyzyjności zapisów dotyczących daty uruchomienia produktu hipotecznego oraz dat w jakich miało nastąpić zasilanie rachunku w późniejszym czasie. Zarzut niewskazania dnia, w jakim uruchomiony miał zostać produkt hipoteczny powodów był chybiony już tylko z tego powodu, że jego uruchomienie zależało wyłącznie od powodów – poprzez złożenie przez nich dyspozycji uruchomienia kredytu hipotecznego, które miało miejsce w dniu 26 września 2011 r. W dacie zawierania umowy nie sposób było zatem przewidzieć, w którym dniu powodowie złożą taką dyspozycję. Powodowie pomijają również treść samej umowy kredytu, w której zastrzeżono, iż pod pojęciem „miesiąc” należało rozumieć miesiąc kalendarzowy (§ 2 ust. 1 umowy). Skoro definicja taka została sformułowana to zbędne było dodatkowe jej umieszczenie w Z. (...). Nie ma uzasadnionych podstaw do kwestionowania takiej techniki formułowania umów. Trudno zatem przypisać mu niejednoznaczny charakter. Wreszcie sprzecznym z dobrymi obyczajami uznać należałoby co najwyżej niewywiązywanie się z umowy przez powodów poprzez niedotrzymanie warunków (...). Brak jest podstaw aby stawiać jakiegokolwiek zarzutu pozwanemu, iż ten „odstąpił” od promocyjnego traktowania powodów i „nakazał” im spłatę kredytu w wysokości ustalonej umową o kredyt. Żadna klauzula (...) nie przewidywała zobowiązywała pozwanego do wcześniejszego wezwania powodów do uiszczenia odpowiednich kwot w razie zaistnienia naruszenia warunków (...). W świetle powyższych wywodów argumentacja powodów przedstawiona na uzasadnienie zarzutu braku wiążącego charakteru postanowienia umownego uzależniającego niższą marżę od ziszczenia się określonego warunku okazała się nieistotna. Skoro bowiem analizowane postanowienie określało główne świadczenia stron, to nie podlegało ocenie z punktu widzenia przesłanek określonych w art. 385¹ § 1 zd. 1 k.c. Oparte na tym zarzucie powództwo także podlegało oddaleniu.

Zważywszy na powyższe, Sąd orzekł jak w punkcie 1. sentencji wyroku.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. (punkt 2. sentencji wyroku). Powodowie przegrali proces, zobowiązani zatem byli do zwrotu pozwanemu kosztów wydatkowanych na jego przeprowadzenie. Na koszty te składało się wynagrodzenie pełnomocnika określone według stawki wymienionej w § 6 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (t. j. Dz. U. z 2013 r., poz. 490 ze zm.) oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa – łącznie 197 zł.

Ze względu na powyższe motywy orzeczono jak w sentencji.